

بررسی وراثت پذیری صفات کیفی تخم مرغ در مرغ بومی خزرک

علی پناه، م.، دلجو، ح.، رکوعی، م و محمدنیا، ر.

گروه علوم دامی، دانشگاه زابل

*گروه علوم دامی دانشگاه زابل، آدرس الکترونیکی: alipanah.masoud@gmail.com

چکیده

داشتن اطلاعات کافی در زمینه‌ی وراثت پذیری صفات کیفی داخلی و خارجی تخم مرغ، برای انتخاب مرغ‌هایی که از نظر این صفات برتر باشند، حائز اهمیت می‌باشد. در این پژوهش به منظور تعیین کیفیت تخم مرغ مرغان بومی خزرک، از اطلاعات مربوط به وزن تخم مرغ (EW^۱)، شاخص پوسته (ESI^۲)، ضخامت پوسته (EST^۳)، رنگ پوسته (ESC^۴)، وزن پوسته (ESW^۵)، ارتفاع سفیده (AH^۶)، وزن سفیده (AW^۷)، واحد هاو (HU^۸)، وزن زرده (YW^۹) و رنگ زرده (YC^{۱۰}) استفاده گردید. توارث پذیری برای هر یک از صفات بالا محاسبه گردید که به ترتیب ۰/۵۰، ۰/۳۰، ۰/۳۶، ۰/۱۵، ۰/۵۴، ۰/۴۲، ۰/۶۱، ۰/۴۶، ۰/۳۲ و ۰/۱۹ تخمین زده شد. محدوده‌ی توارث پذیری صفات کیفی تخم مرغ در مرغ بومی خزرک، از ۰/۱۵ برای صفت رنگ پوسته تا ۰/۶۱ برای وزن سفیده‌ی تخم مرغ بدست آمد. با توجه به اینکه برای بیشتر صفات کیفی تخم مرغ در این مرغان، میزان وراثت پذیری بالا برآورد گردید، انتظار می‌رود انتخاب برای صفات کیفی تخم مرغ، منجر به بهبود این صفات در نسل‌های آینده گردد.

واژه های کلیدی: وراثت پذیری، کیفیت پوسته‌ی تخم مرغ، کیفیت داخلی تخم مرغ، مرغ بومی

مقدمه

افزایش جمعیت و بهبود قدرت خرید خانوارها از مهم‌ترین عواملی هستند که در آینده، تقاضا برای مصرف مواد پروتئینی از جمله تخم مرغ را تحت تأثیر قرار خواهند داد. با توجه به افزایش جمعیت جهان و افزایش مصرف تخم مرغ میزان تقاضا برای آن در دهه‌های بعد کاملاً مشهود است. میزان مصرف سرانه‌ی تخم مرغ در ایران سالیانه ۸ کیلوگرم برآورد شده است، که این میزان در مقایسه با استانداردهای جهانی رقم پایینی است. در کل جهان، تولید تخم مرغ‌های با کیفیت پوسته‌ی مناسب و کیفیت داخلی خوب، در پویایی اقتصاد صنعت تخم مرغ تأثیر زیادی دارد (۲). مشکلات مربوط به کیفیت تخم مرغ در حال حاضر سالانه میلیون‌ها دلار به این صنعت خسارت وارد می‌کند.

حدود ۶ تا ۸ درصد تخم مرغ تولیدی در هر سال شکسته می‌شود که مهم‌ترین عوامل بروز این مشکل کیفیت پائین پوسته-ی تخم مرغ، محیط نامناسب پرورش و مدیریت ضعیف است (۴). همچنین در رابطه با کیفیت داخلی تخم مرغ، تولید تخم مرغ‌های با زرده‌ی غنی‌تر و استفاده از رنگدانه‌هایی که موجب جلب رضایت مشتری شود، می‌تواند میزان مصرف آن را افزایش داده و سوددهی بیشتری را در پی داشته باشد. بنابراین داشتن اطلاعات کافی در زمینه‌ی پارامترهای ژنتیکی صفات کیفی داخلی و خارجی تخم مرغ برای انتخاب مرغ‌هایی که از جهت این صفات برتر باشند، حائز اهمیت می‌باشد.

- 1- egg weight
- 2- egg shell index
- 3- egg shell thickness
- 4- egg shell color
- 5- egg shell weight
- 6- albumen height
- 7- albumen weight
- 8- Haugh unit
- 9- yolk weight
- 10- yolk color